

دگرانو ملگرو لکه

د محمد ابراهيم ارمان، امير محمد ليکوال
د سر سيد سکول پر بنسټيزه کاکړ
عينايت الله اول سمل جمال ناصر جمال نقيب افغان
زين الله رود وال نصيب خان سنگريار و اجدتري
زراق پښتون صابرو بښان، عطا و لرحمان عطايي
محمد ابراهيم کامريډ، عبد القدوس خود بزي، محمد عظيم
کاکړ،

عبدالقادر مجرم

Ketabton.com

1

زہ: "مورکی! ہغہ مہرزا خان حرمونی زما غابن راویستو۔"

زۀ حېران شوم - ما داسي گڼلې وه چي دا ماشومان خلگ يو بل ځای پيدا کوي، راوړي يې، لويه وي يې - خداى شته د کلي ټولو بڼځو زۀ ډېر نازولم - په هم دې ورځ چي موږ له هغې بڼادۍ کورته راتلو - په عمر پخې بخت نامې مورکۍ ته د خپل زوى څو زړې جوړې ورکړې -

زہ: "موری! دا حرمونی خہ تہ وایی؟"

زده: "موري! نن بخت نامې ترور هغه نابلدي بسخي ته وييل دا هغه د زرداد او زرگلي حرمونی دی."

زڼه: "هغه ټک سپين مخ، شنه خالونه، په زوره زوره چي يې خندل-
تور پروني، سورد خالو اورد قميس چي يې په غاړه وو."

مورکی: "زویه! دا به یې گپه سره کوله. و تا ته به یې ناحقه ښکځل ولي کول. زویه! دا خو ټکي زموږ په کورونو کښي سره ويل کېږي چي خبره یې ترله واوړي. هغه که د ورور او وروروي که د خور او ورور، که له یو کلیوال سره وي. دا کوچاوي یو بل ته وایي. حرمونې، د رنډۍ زویه، د مردارۍ زویه داسې نورې ښکځا."

زە: "نە موري! هغه بڼاهسته ښځه بيا ډېره خفه شوه."
 مورکي: "حرموني خو هغه ته وايي چي مور او پلار يې نۀ وي معلوم
 - ستا خو شکر دی هم مور شته هم پلار."

زە: "موري! چي زما مور او پلار معلوم دي بيا ولي بخت نامې ترور
 دا خبره په درد بدلې انداز وکړه؟ زړۀ يې په ټوپونو ښکارېدو -
 خوره! دا هغه د زرداد او زرگلي حرموني دی."

مورکي: "زويه! بد به دي کړي وي يا به بل څوک ياده وي بل ته په
 دې څۀ پوهېږې چي دې دا خبره په درد بدلې انداز وکړه؟"

زە: "موري! دا چي ته څۀ وخت له زرداني ترور سره تېر کړې - و تاته
 به هلته درک در کړي - ته خبره يې زردانه ترور چي تر خولۀ د غم
 توري راباسي - زۀ بلکل داسي محسوسه وم لکه د ډېرو غمجنو په
 منځ کښي چي ولاړه يم چي د خوشالۍ توري راباسي زۀ بلکل داسي
 محسوسه وم لکه زۀ چي د خوشالو خلگو په منځ کښي ولاړه يم -
 چارپېره اتڼونه راباندي کېږي."

مورکي: "زويه! ستا خو مور او پلار معلوم دي."
 لنډه دا چي نۀ مور کراره شوه نۀ ما خپله خبره پرېښوده - له هغې
 ورځي زما د حرموني له نامه کرکه وشوه - اوس چي به د کلي يو
 هلک د حرموني په نامه راته وويل ما دستي جنگ ورسره کاوۀ.
 د کلي د هلکانو را پام هم په دې شو چي ما د حرموني په نامه خوا
 بده وله - ځکه د حرموني له نامه دومره تنگ شوم چي اخير تر کورنۀ
 وتم - په کور کښي به ناست وم چي ډېر به ستړی شوم د مولوي صېب

"ستا خو هم سپين د پاچ پټکۍ پر سردۍ - پراخه ډبره دي پرې يښې ده، بربټ دي پاک خربيلي دي - پنډه مغځۍ ورته ناست يې - هلکان ټول سهار او ماپښين په جنگ تېر کړي - دا غوښين بدن دي په خاورو کښې شه - دا سپين کالۍ او توره سدرۍ دي وبل ته پاته شه -"

خداي شته په مولوي صېب مي خوا بده شوه - د مولوي صېب
 بناهسته قد او قامت، نوراني خهره زما پر خاورو نه شوه پېرزو - په
 زړه کښي مي خداي ته زاري کولې "خدايه! ته د بابا خبره مه ورسره
 منه - مولوي صېب مه وژنه - مولوي صېب خوله ما سره بد نه دي
 کړي - دا هلکان ټول مړه کړه - بد خو هلکان راسره کوي - "چي ولمر
 ته تکه سپينه بناهسته هواره شوې ډوډۍ راپه ياد شوه! -

مولوي صېب له ورې خدا سره
 مولوي صېب: "زرداد کا کو! بس له نن پس به زه سلطان له څنگه
 کښېنوم - يو هلک به يې هم له څنگه نه کښېني - اوس خو به خوشاله
 يې -"

بابا: "څنگه سلطانه زويه؟"

زه: "هو بابا! بله ورځ د مولوي صېب له څنگه کښېنم -"
 بابا: "بس نن درځه سبا چي راغلي د مولوي صېب له څنگه کښېنه -
 زوی به يې کړم چي وتاته به يو هم ښځه کوي -"

چي د مولوي صېب له څنگه مي ناسته شروع کړه - د هلکانو ښه
 راپام شو - په ماجة کښي خويي د مولوي صېب تر مخ ښځه راته
 کاو چي دباندې به راووتو - يوه به له يوه کونجه رانه کړه بل به له
 بله کونجه "حرموني! حرموني خويي - د حرموني نکاح نه کېږي -
 حرموني که ملا شي لمونځ نه ورپسې کېږي - "چا څه ويل چا څه -

هم داسي د ژوند شپې او ورځي تېرېدې - دا وخت به د لسو کالو و
 چي له مور او پلار سره يوې ښادۍ ته لاړم - دورې مي هغه وخت د

19

په کلي کښي چي به کله يو هلک وښو يا بوټو ته نه تلو- موره ورته ويل "ورشه پرېوځه د زرداني ژړگله-"

ما ټوله ورځ د زرداني او ژړگل په کور کښي تېروله- که به موره راپسې راغله شپه مي هم له زرداني سره د زرداني په کور کښي کوله-

زردانه داسي ښځه وه چي موږ په دې کور کښي څه کول هغه مو کولای شو- که به موږ په کور کښي هر څومره نقصان وکړو دې پروا نه په کوله- خو دې مرداري، رنډۍ زرداني موږ درې سره يعني يوزه دوه خپل زويان (زامن) په ورځ کښي دوه ساعته په خونه کښي بندولو- يوزه، دوه خپل زويان (زامن) تر دننه کولو له مخه به يې راته وويل "که دباندې ځئ که اوبه څښئ ورشئ بيا به تر هغه نه را وځئ چي زه نه يم راغلي-"

دا به يو گړۍ راسره دننه وه بيا به يې موږ لري لري سره کښېنولو دا به راووته- دروازه به يې بنده کړه چي دوه ساعته پس به يې ماته د درو سوري سوري دروازه (د ختيځ په لور وتلې وه) خلاصه کړه- سر به يې ښه ښخولۍ وو- سترگي به يې توري کړې وې- نوري جامې به يې اغوستي وې- موږ ته به يې په زېږو سترگو وويل "گورئ گورئ چي د دې خوني کيسه وچاته ونه کړئ-"

چي راوبه وتوو- دروازه ته مخامخ به يې د لرگو په ساله کښي ډوډۍ تياره ښې وې- ژړگل به چارځانو ورته ناست وو- موږ به په منډه منډه د لرگو د سالي تر مخ لاس ومنيځلو- د سترخوان ته به ورغلو-

کښي د دې تر زویانو (زامنو) زما ونډه ډېره وه. زما جامې او نور شیان یې را کړو چې کور ته یې لېږلم پر تندي یې مچ کړم. له اوبښکو ډکي سترگي یې ژر په بل لور واړولې.

زه چې کور ته روان شوم لمن مې په شیانو ډکه وه. پر دې مې سوچ کاوه "دا زردانه تر ورته خه ور پېښه ده چې تا کور ته لېږي سترگي یې له اوبښکو ډکي شي." کور ته چې ورغلم. بېخي لمر پر لوبډو وو. مورکۍ: "هله ماته په دې نوو جامو کښي واگه راواچوه."

مورکۍ: "زویه! اوس واگه ښکاره نشته بل زه په کار اړه یم. سهار به وختي که خیر وو سر و مینځې. نوې جوړه به واغونډې."

هغه ما ښام دومره راباندې اوږد شو چې خه درته ووايم. که د ماشومتوب خوب نه وای شاید تر سهاره مې نفس ختلی وای. ویده شوی وم. سهار لمر راختمو چې مورکۍ راپورته کړم. له پورته کېدو سره سم راغلم دننه مې په خونه کښي د جامو د مینځلو صابون ټوټه پیدا کړه. بدنۍ مې له اوبو ډکه کړه دباندې لاړم. د جامو په صابون مې سر و مینځلو چې راغلم مورکۍ چای راوړلې.

مورکۍ: "ته دا چای څښه. زه تر هغه پوري ستا په پرتوگ کښي واگه اچوم."

مالیده چې مورکۍ د بابا له خيرو، سپينو جامو خيره ويستله. ستن او سپنيسی یې پیدا کړو. هغه خيره یې کت کړه، ټکونه یې تر وکښو. هغه واگه یې په پرتوگ کښي را واچوله. ما د چای له څښلو پس په ژوند کښي اول وار (خل) وو چې نوې جامې مې واغوستې. خه درته

19

د ژمي شپه که هر څو اوږده وه خو خوب مي نه پوره کېدو. سهار به مورکۍ په زور پورته کولم. مورکۍ په زړه ډېره صفا وه. له خدايه ډېره وېرېده. سهار به يې ضرور لمانځه ته هغه وخت پورته کولم چي اذان به شروع وو يا به شوی وو. بابا خدای شته په لمانځه کېني څه سوست وو. زه مورکۍ په دې پورته کولم. ماجت ته يې لېږلم چي بابا په لمانځه کېني سوست وو.

په دې شپه مورکۍ څه اوڅاره (ناکرار) وه. ماخوستن يې لا تبه وه. ټوله شپه يې په ټوخي تېره کړه. سهارگاه وه چي مورکۍ ډېره ټوخي هلاکه کړه. زه هم له مورکۍ سره سم راپورته شوم. دې يوگړی سر په لاسونو کېني ټينگ نيولی وو. اخير يې اوربل کړ. اوبه يې تودې کړې. د اودس اوبه يې راکړې. دې چائينکه پر کېنېښوده او زه راووتم. تکه توره تياره وه. اسمان له ستورو ډک وو.

اودس مي وکړ. بدنۍ مي دباندې په دروازه کېني کېنېښوده. څادر مي پر ځان راتاؤ کړو ماجت ته ورغلم. مولوي صېب سنت کړي وو. تر مهرباب دباندې ناست وو.

زه پر سنتو ودرېدم - کيلوال يو يو راتلو - چا سنت کړي وو - څوک لا
 پر ولاړ وو - مولوي صېب ولاړ شو اقامت يې شروع کړو - جمع
 ودرېده چي سلام وگرځېدو - خلگو ژر ژر خپله دعا وکړه ووتو -
 څوک د مولوي صېب دعا ته انتظار وو لکه زه.

دعا وشوه - کليوال ولاړ شو - ما خان د مولوي صېب په خاطر شاته
 کړ چي مولوي صېب له مخه شوزه ورپسې شوم - تر ماجت را ووتو -
 هر سړي دا هڅه کوله چي خان ژر کور ته ورسوي - دلته رڼا سهار وو -
 د مخامخ کور د خوني و سرتېر مې کتل چي لوگي را وتو - نري يخ
 شمال يوې او بلي خواته ځنگاوو - له شا را پسې رڼ شو "سلطانه وه
 سلطانه !".

ما مخ وروړاړ او و - د نادر خان زوی باز خان وو - روغېر يې راسره وکړ -
 باز خان: "هغه د چا خبره (نه وړي نه راوړي) سلطانه ! يوه شپه مې دا
 ستا ياري زرداني ته درسره بوځه - سوال به درته وکړم -"
 زه: "څه څه؟"

باز خان: "زرداني ته مې درسره بوځه -" واړه يې وخنډل -
 زه: "ته څه وايې؟ زردانه که زما مور نه ده خو تر زرگلې مور راباندي
 گرانه ده - بله ورځ که دې داسي حرکت وکړ - زردانه در خبروم - په
 خداي پر توگ پر سر در و تري - بڼه سره معلوم يو - ټول کلي د دې
 يوې زرداني ځواب نه لري -"

باز خان: "پر خان يې بده مه لگوه - کلي ټول در خبر دی - تراوسه دې
 رېباري کوله - اوس په خپله ورسره لگيا يې - د کلي نراو بڼځو

اوس لوی سړی یم - ته می په غېږ کېښي ټینگ ونیسې پر تندي می
میچ کړې - نه نه زردانه چي له ما سره څه کوي - د باز خان څه کار دی -
اخیر می دا فیصله وکړه چی ورځی به باز خان به پر مخ په څاپېره

ښادک زه د باندې راويستم - دې ورغلی زما خپلې يې راوړې - ما د باندې خپلې په پښو کړې -

بنادک: "سلطانہ! خۂ کیسه ده؟"

ما د سهار وختي ټوله کیسه ورته وکړه.

بنادک: "پر خوله لاس ونیسه. زه یې پوهومه بله ورځ به داسي کار نه کوي."

زه: "بله ورځ یې خوله ورماتوم. نن خومي د خبرونه، د خاپېري بدل ځيني واخیستو. د خبرو پروختنه د بنادک نه زما د دوی د کور ولاړو هلکانو ته پام وو. بنادک په خونه دننه شو. زه را روان شوم چي تر شامي وروکتل ماشومان مي په نظر راغلو.

په دې خو دا خبره په کلي کښي خوره شوه چي سلطان بازخان پرمخ په خاپېره وهلی دی. سوکه سوکه تر بابا او مورکي هم دا خبره را ورسېده. بابا ډېر پوچ رد راته وویل. بابا خو چي به د بازخان نوم واخیستو ټول بدن به یې په رېږد شو.

بابا: "تا به بازخان څنگه په خاپېره واھو؟ د دغو زور موږ لرو؟"

زه: "بابا! دا یې بیا دا کلی نه بل کلی. دا سړې ډوډۍ او زړې جامې به په یو بل کلي کښي هم پیدا کړو. خاوري دي یې شي انسانیت، پښتنواله او مسلماني. داسي کلی او خلگ بل ځای هم پیدا کېږي چي خیرات وکړي ټولو کورو ته سمې غوښي ورکړي. په تا پسې ماشوم راولېږي وایي "زرگلي ترور! مورکي ویل را دي شي. دا لری یا سر به یو سي." ته ورشې د لري لړشن هم په تا توی کړي. کومي ښځې ته چي د سر صفا کېده گران وي هغه یې وتاته درکړي.

يوه ورځ يې له سمي غوښي برخه درکړې ده؟ خيرات پوخ کړي يوه ورځ يې بابا ور غوښتی دی؟ په هغه بل کلي کښي خيرات وشي - هغو خلکو ته برخي راوړي چي ښه گزاره يې کېږي - پاڅه خيرات ته هم له لري لري هغه خلگ راغواړي چي نوم يې په وځي - په موږ خيرات نشته؟، زکوة نشته؟ - مولوي که هر څو روپۍ لري دوی زکوة وده ته ورکوي - نه مولوي دا وايي چي په ما زکوة نه کېږي، نه دوی په دې خپل زکوة پسې حال کوي چي زموږ زکوة ختلی دی که نه - په هديره او ښادی کښي روپۍ و ملایانو او هغو خلکو ته ورکوي چي نوم يې په وځي - و موږ ته هغه سرې ډوډۍ او پاته سرې غوښي را کوي -"

بابا: "هلکه سلطانه! دا خبري خو ستا نه دي!!!"
مورکی: "دا د هغې مرداري زردانې خبري دي - دا يې ټولي له هغې څخه زده کړې دي - هغه خپل حرموني يې هم ټوله ورځ هلکانو ته داسي خبري کوي چي ورته حېران به شي -"
بابا: "ښځې! د زردانې دې خبرو ته څه پام دی - دا خود ښځو د عقل خبري نه دي -"

مورکی: "دا د زردانې خبري دي -"
دلته وماته زردانه ترور را په ياد شوه - په دې سوچ کښي ولاړ شوم -
"ښه چي له دې ځايه لاړ شو - زردانه ترور خو پاتېږي - نه نه که په هر څه باز خان جوړېدو جوړوم به يې - که نه جوړېدو ورسره سپينوم به يې -"

19

زۀ د زرداني له كوره بندشوم - په دې كښي مياشتي خۀ كال تېر شو - زرداني به كله يو زوى جمال (جمالدين) را لېږلى وو - كله به يې بل زوى سدو خان را لېږلى وو چي دۀ ته ووايه رادي شي - زۀ د زرداني كور ته له وېرې نۀ ورتلم - زردانه وماته معلومه وه چي لستوني به يې را وغړل بيا يې وچاته اسره نۀ كوله - له هره چا سره يې سپينوله - باز خان خۀ د باز خان پلار نادر خان ته يې لا وارنۀ وووختا -

باز خان هم پر زردانه نه شو ورتللاي. زما د خاپېري غچ يې له
 ژړگله کښو. هر ځای چي به يې ژړگل پيدا کړو تنکاوه به يې. د
 خلگو په مخ کښي به يې د زرداني پېغورونه ورکول. ژړگل کله
 کله له کوره راوتو بيا يې له کوره راوتل هم پرېښودو. هر کاري يې
 زويانو (زامنو) جمال او سډو کاوه.

يوه ورځ د يو چا په کور کښي ښادي وه. مور کي دورې تللې وه. بابا د ښاندي وتلي وو. زه د ماښيښ له لمانځه راغلم. اور مي بل کړ. چاينکه مي پر کښېښوده. جمال راغلي چاي پخې شوې. په دواړو مو سره وڅښلې.

زہ: "ہو موری! ہم می دودی خورلی ہم می چای۔"

زردانه: "دي-که مئه وايه نه می درته ویل-"

زۀ: "نبۀ نۀ مي پر پردي."

زردانه: "هو هو."

زۀ: "په دې نۀ درځم. زۀ اوس ځوان يم. تۀ ما په غېږ کښي ټينگ

ونيسي او مچي راڅخه اخلي. په دې کښي دي کوم چم دي؟"

زردانه: "نۀ داسي نۀ ده. په غېږ کښي خودي زۀ له هغه وخته

ټينگوم، مچي درڅخه اخلم چي تۀ ماشوم وي. دا هم نۀ دي

عذر."

زۀ: "تۀ په دې خبره يې چي دا کليوال پر ما او تا کوم شک کوي."

زردانه: "تۀ پر پرده دا برېند کليوالان. ټوله شپه په دېوالو اوږي

را اوږي. سهار له هم په هغو کورونو کښي عزتمني ښځي

غواړي.

دا خوتۀ هم ټول ښۀ پېژنې چي تر ماینې محدوده دي. د

ورېنداري پرونی تر ماینې ځغلي."

ماته عزيز ټېکدار را په ياد شو چي زۀ يې د موټر څنگ ته

ولاړوم. د موټر په شا کښي يې بېشمېره غوتي پروتي وې.

زۀ: "عزيز ټېکداره! دا دومره غوتي."

عزيز ټېکدار: "چي شپږ يې د بل ماینې نۀ ساتلې د هغه ټېکدار

بېخي ماینه....."

زردانه: "پښتانه وايي (د ښار دروازې تړل کېږي نۀ د خلگو

خولې). تۀ په دې خبريې. زۀ چي تانۀ ووينم بدن مي اور اخلي

اور. تۀ په دې څۀ خبريې چي ما دا دومره وخت په رڼو او ښکو

بيوانا له عمرو په دې کلي کښي د تبايت کار کاو- بنځو په خپلو ناروغيو کښي له بيوانا څه مشورې او دواگانې اخيستي - بيوانا چې ترما را ورسېده -

بيوانا: "نې ډي بېخي نې ډي - د بخت راجا لايوڅه وخت
مخکي يو مانده اولاد پيدا شوی وو- ډاکټرانو ورته ويلي وو-
په نېنښه کښي به يې ږدئ - خو روپۍ يې د ورځي او شپې ځيني
غوښتي - زه چي ورغلم ټول مي له هسپتاله را په مخه کړو چي
کورته مي را وستو- هغه د خپلواناگانو چل مي ورسره وکړ-
کلې مي وکښ، پرور مي پکښي هوار کړو- پر پراره برسېره مي
وړۍ هوارې کړې- لنډي مي پر کښېښوده-
مورکي: "اوس څنگه دي؟"

زۀ په دې سوچ کښي شوم چي دا سورلاستی وڅۀ ته وايي؟
 ببوانا: "ودوی ته نژدې به سورلاستی نۀ وي. که به وي."
 مورکی له ډېره سوچه پس وويل "شته ولي هغه منگل."
 زۀ دلته پوه شوم چي سورلاستی قاتل ته وايي.

۵

اوس مجبوره وم - بله چاره نه وه - كه نه ورتلم زردانه راتله - د بابا او موركي - تر مخ يې په غېږ كښي ټينگ نيوم - مچي يې راڅخه اخيستي -

سهار چي راپورته شوم - ماجت ته لاړم - لمونځ مي وكړ - كورته راغلم - ژر ژر مي چاي وڅښلې - مخه مي وكړه د زرداني كورته ورغلم - زرداني او ژړگل دواړو پروړ راوړي وي - په صندوق كښي يې هگي - په ترتيب بنودې - زرداني چي زه وليدم را ولاړه شوه - د ژړگل تر مخ يې په غېږ كښي ټينگ ونيوم - خو كلكي كلكي مچي يې راڅخه واخيستي -

زردانه: "ژړگله! ته دا هگي سمي كړه زه سلطان ته چاي راوړم - " ژړگل: "سمه ده -"

زه: "ژړگل كاكو! له دې واړه دي ښي ډېري هگي - برابري كړې دي -"

ژړگل: "هو سلطانه! خو اوس گرمي ده - كه په ژمي په لس روپۍ خرڅېدې - اوس په پنځه خرڅېږي - بس گزاره به په كوو - د بل روزگار خو زه نه يم -"

زه: "ته خو هم اوس هگي - په يوه نيمه ، دوې رانيسي - په پنځه او شپږ خرڅېږي -"

کورته را غلم - له مورکی سره می د کور کار بیغمه کړ - لارم یو
 خوړی بوټي می را وړو - ما پښین شو - په کلي کښي د ځوانانو
 غېږ وه - تر ما ځيگره وغېږ ته ناست وم - ما بنام شو - له لمانځه
 پس د زرداني ترور کورته وراغلم - دباندی یې د خونو تر مخ
 کالی هوار کړی وو - ډوډی تیاره وه - د ډوډی له خوړلو پس
 زردانه په کاراړه وه بیا یې لمونځ وکړ - زمونږ د درو سره بشتري
 یې پریو ځای په خونه کښي هوارې کړې وې - دې ته خومی له
 شرمه رغنه شو کولای - د میان پر بستره په خپله زردانه ترور
 پرېوته - زه او سډو هم په کیسیو سره ستري شو - سډو ولاړ شو
 پر خپله بستره واوښتو -

ما لمونځ وکړ - راغلم چي راغلم پر بستره پرېوتم - زرداني سر را
 پورته کړ - د تېلو وړوکی څراغ یې پوهه کړ - زه د زرداني له ښي
 لوره پر بستره پروت وم - په زړه می یو خدای ښه خبر وو - هم په
 دې وېره کښي ویده شوی وم - یو وخت چي راوینښ شوم -
 زرداني لاس را باندی اچولی وو - زه په خولو داسي خښت وم
 لکه یو سپری چي له جامو سره په واله کښي ډوب کړې بیا یې
 راوڅپړوي -

وېري اخیستی وم - په خولو کښي غرق وم - خوب می وتښتېدو -
 وینښ پروت وم - یو حرکت می نه کاوو - یو وخت زردانه ترور پر
 هغه بل اړخ واوښته - له ما څخه لږ وڅکېده - ما داسي محسوسه
 کړه چي سډو ته یې ځان ورنژدې کړ - لاس یې پر واچا وو -

زه: "تروري! راحم۔"

په تاسو کښې دا دوه خويونه دي. یو دا چې هر یو دا هڅه کوی
که می د چا دمخکې ټوټه لاندې کړه. ټوټه څه داسې خلک لا ما

زہ: "حَمِّ لَہ قَمَر الدین سرہ می د مزدوری قول کړی دی۔"

زء: "سمه ده۔"

قمرالدین: "سلطانە! کار کوه - دالاسونه به دي پاخه شي - تر
اخيره خوبه د زردانې ياري، د زرگلې سرې ډوډۍ او زړې جامې
نه وي - په کار کولو سرې نه کم اصلېږي -"

قمرالدین: "هو خود یې درکوم. سبا دا ختي پورته کول غواړي. که تانه وای ویلي ما درته ویل. نن خو هم په درکښوتی وم. پر نیمه ورځ می نه شوي شړلای."

چي قمرالدين روپۍ را کولې ژړځل و جمال مي ليدو چي له
ښاره د کور په لور راروان وو. دا تسلي مي هم وشوه کور ته لاړم.
ما ښام مورکۍ د باندې کالۍ هوار کړې وو. ما جت ته نه لاړم

مورکی شلومبی او ډوډی راوړې. ژر ژر می یو خوگولې وکړې
 - ډوډی می واړوله. بالښت می سم کړ. د تېري شپې گرمي را په
 زړه شوه چي زرداني په تکه سره گرمي کښي دننه ویده کړم. خه
 مطلب به یې وو چي یو واری په دومره گرمي کښي دننه ویده
 کړې بیا به یې لاس لاهم درباندي واچاوو. په دې کښي یې خه
 مقصد وو. که دې دا چمونه نه کولای. خلگو په خدای که دا
 تهمت ورباندي ویلی وای. په دې سوچ کښي ویده شوی وم. د
 شپې یو وار راوینش شوم. ولاړ شوم. د ماخوستن لمونځ را یاد
 شو. په وس می نه وو. بېرته راغلم پرېوتم بیا په ځان نه یم خبر
 شوی.

هغه وخت را وینښ شوم چي جمال راغلی نارې یې کړې - زه چي
راپورته شوم - لمړنۍ لور راغلی وو - زه او جمال دننه لاړو -
جمال کښېنستو - مورکی چای پر کښېنښودې - ما اوبه
واخیستې دباندې مې مخ ومینځلو - راغلم مورکی چای راوړې
- موږ ته یې پیالې راډکي کړې -

مورکی: "سلطانه زویه! داسې خوب - د ماخوستن او سهار
لمنځونه دې دواړه قضا کړو - د سهار لمنځه ته مې پورته
کولای نه شوې - تا خو یو لمونځ هم نه قضا کاوو - له برایه دي
دوه لمنځونه قضا کړو -"

زه: "هو موري! نور څه کولای شم - له خدایه به معفي غواړم -
قضایې به یې را وگرځوم -"
مورکی: "ته او جمال خپله ګپه وکړئ - زه ډوډۍ پخوم بیا ګرمي
کېږي -"

مورکی ولاړه شوه - زه پر بالښت پرېوتم پښې مې وغځولې -
زه: "یاره جماله! بدن مې داسې ټوک ټوک دی - په خدای که یو
حرکت کوي - زه به پښې درته وغځوم -"
جمال وخنډل - خالي پیالې او چائینکه یې اړول -

جمال: "د پښو د غځولو اجازه به دي اول غوښته - ريښتيا په
 ځان حال نه لري چي د پښو له غځولو پس اجازه غواړي."
 زه: "ښه ته حال راکړه - ښار ته لاړې څنگه وو؟ خوند يې کاوو؟"
 جمال: "خوند څه خوندونه - يو ښاهسته هسک هسک
 کورونه، تر ورځ يې د شپې ډېر خوند وو - يو رڼا گاني، ښاهسته
 خلگ - نر او ښځې گډ گرځېدو - دا مخپتي چا پېژندلی هم نه -
 ښځې د ورځي څه د شپې يواځي گرځېدې - سوداگانې يې کولې
 ياره ناشوده (ناشونې) خو بله وه ښځو مو تر چلول - يو څالاکه
 ماشومان، په منډه تر سرک يوې او بلې خواته او ښتو را اوښتو -
 په موټرونو کښي يې چورت نه واهو."
 زه: "ښه بيا خو ژر گڼل کاو ډېر گرځولی يې."
 جمال: "نه مه د هغه سړي زوی وگرځولم - د هگيو د کان چي يې
 دی - بابا خو چي ښار ته لاړ شي د هغه سړي له دوکانه دباندې نه
 وځي - تر ما ښامه په دوکان کښي وي - ما ښام له هغه سړي سره
 کور ته لاړ شي - سهار چي را وځي وختي سودا واخلې کور ته
 راځي - له دې واره يې يوه بله ناشونې وکړه - د يو څو کسانو گڼي
 (څهرې) يې راوښودې - که چيري داسي خلگ درباندي پېښ شو
 دا پوښتنه يې در څخه وکړه چي د چا زوی يې؟ - زما نوم بدل ور
 اخله - پېژني دي ستا گنه (څهره) بېخي ډېره مورته ورته ده."
 زه: "څه مطلب؟"

علي جان راته وويل "ياره جماله! خوان سړی يې ستا پر موټر سائيکل ويره شي. بېغمه کښېښه. ته هغه د خلگو بڼخو ته خو وگوره. پر موټر سائيکل څنگه ناستی دي."

دلته مي پر موټر سائيڪلو سپرو ٻڻڻو ته پام شو- ٻڻڻي به له شا ناستي وي- دواڙي پٺي به يي يوه پر بله اڻولي وي- ماشوم به يي لا هم په غيڙ ڪنبي وو- دلته علي جان موٽر سائيڪل دومره تيز چلاوو- زما دومره وڀره شوه چي ورته ومي ويل "دا موٽر سائيڪل سوڪه چلوه- داسي نه چي خوڊ مو ڪري-"

علي جان و خندل "جمالہ! وڀرہ مہ- نن يي لا ستا په خاطر سوڪه چلوم -" يو ڄاي يي له ڊپرو بائيسڪلونو ، موٽر سائيڪلونو او موٽرونو سره موٽر سائيڪل وڌرا وو- يو سري راغلي- پر موٽر سائيڪل يي سڀين نمبر وليڪل- ده ته يي يوگردي شي ور ڪي- ده په جيب ڪنبي و اچاوو-

پر مخ روان شو- يو ڄاي يي روپي- ور ڪي دوه واڙه ٽيڪٽونه يي را واخيستو بل ڄاي يي په دروازه ڪنبي ولاڙو پوليسو ته ونيول - هغو سوري ڪړو- بڀرته يي ده ته ور ڪړو- دننه يي پر ٻښودو- دننه چي ور غلم مسلمانہ!! يو خلگ وو- نراو ٻڻڻي گڏ- زاڙه، ڄوانان او هلڪان، زڙي، پڇي او پڇلي، وڙي دومره ڊپرو و چي شمار يي نه ڪڍو-

يو ڄاي بيا علي جان دوه ٽيڪٽه په روپورا واخيستو- ديو ڊپر هسڪ ڄا ته په زينو وختو چي په ڊرو جوڙوو- دهغه پر غاڙه واڙه ولاڙوو- په ڄا ڪنبي سندري ڊغڊي- دوي ٻڻڻي په ڪنبي گرڇڊي- دوو ڪسانو يو ده ته ويل "ياره دا ٻڻڻي نه دي- دا ڪڍا گمان دي- " ما علي جان ته وويل "دا ڪڍا ڄه بلا ده؟"

هغه دوه زارۀ موټرسائيکلان ولاړ وو. يو وخت دوه کسه دننه خا نه راغلو. موټرسائيکلونه يې ستاړت کړو. په خا کبني يې دومره تېز چلول په خداى که علي جان پر مخکۀ چلولى دى. سوکۀ سوکۀ په خرخ کبني د خا غاړي ته را ورسېدو. شا و خوا د خا پر غاړه گرځېدو. خلگو روپى ورته نيولې. په يوه لاس يې روپى ټولولې په بل يې موټرسائيکل نيولى وو. خوند خويې ډېر وکړو. يو چى خا دري نۀ واى. بنورېدو زما وېره کېده.

و غورخووی چی په دی اسخات ، زکواة او خیرات نه شته نه

۷

کلونه پس مورکی دباندي په هغه نغري کښي چای پرینښي وې
چي چارپېره یې دوه گزه دېوال پر راگرځولی وو- نور یې سرد
سالي غوندي په بوټو پوښلی وو- سهار وختي او ماڅيگر ښه
گزاره په کښي کېدله- غرمه او ماپښين دېره تکلیفجنه وه- اوس
بوټي دېرو بادونو او بارانو له ځانه سره وړي وو- پر سريې اوس
لوی لوی سوري وو- په دې تک سره لمربه د نغري وخنګ ته
مورکی ناسته وه-

زه د لمانځه پر ځای ناست وم- دعا مي کړې وه- پخپله وږه خونه
کښي مي شا و خوا کتل- چت څه دېوالونه یې لا په لوگي تور
وو- د شمال لور ته یوه وږه دېره پر دېوال ټک وهلې وه- یوه زړه
کاسه، درې زاړه غابونه پر پراته وو- یو د غوړو دوښم سپره ژېړ
تیم (ډوبی) پر پروت وو- د خورما درخته پر جوړه وه چي موږ به
بوره که به بوره نه وه گډه موپه کښي ښودله

د ختیځ لور ته یو لوړ ځای چي موږ یې سر په لرگیو پوښلی وو-
برسپره مو دوی زړې بشتري ټولي پر ښودې چي هر

زہ: "مہلمانہ خوک دی؟"

زۀ: "سیدگل کاکو! کوم کار؟"

سیدگل کاکو: "هغه بازخان چي دي په خاپېره وهلی وو."

زۀ: "سیدگل کاکو! مجبوره یې کړم." "توله کیسه مي ورته وکړه
سیدگل کاکو: "زویه! دا نوی نسل تر موږ نښه دی. د خبري څۀ د
خاپېري ځواب نه ور پرېږدي. موږ لېوني یو چي پر ځوانانو
لگېږو."

خاتول کاکو ته یې مخ ورواړاوو "خاتوله! په ما و تا خویې
درې میاشتي ملنډي ووهلې. په دې هلکانو یې پخداي که درې
ورځي ووهي."

زۀ: "سیدگل کاکو! هغه څنگه؟"

سیدگل کاکو: "زویه! په دې خو خبر یې چي زما او د خاتول پر
لښتي سره داوه وه."

زۀ: "هو خود خبریم. ته په خاتول کاکو ملامت هم وې."

سیدگل کاکو: "هو زویه! په پوهېدم. خبره مي تر خولۀ وتلې وه
بیا مي دا تر بورگلو وي وسترگو ته ولاړه وه."

زۀ: "سیدگل کاکو! هغه ورځ چي مولوي صېب نصیحت کاوو.
زۀ پوهېدم چي تا یادوي چي تر ماجت را ووتو. یوار مي لا دا
خیال شو چي سیدگل کاکو ته ووايه پر تربورو باچاهي مۀ کوه.
په تربورو باچاهي وکړه بیا له دې خپله کم عمر او ستا له سپیني
ږيري شرمېدم. اوس دا راته ووايه ولي پښېمانه شوې. بې
دریمه د خاتول کاکو کور ته راغلې؟"

چي دا خبره بې وکره. ما بېرته هغه ورقه ځيني راونيوه. خاتول ته مي وويل "راځه". چي راووتو. خو بنکنځل مي ځان ته وکړو، خو خاتول ته. له هغه پس مي ورته وويل "ما بنام ډوډۍ وکره. زه له زويانو سره کورته درځم".

نبه غرمکی. وه چي را وينش شوم. د مخ د مينځلو اوبه مي را
واخيستي راو وتم. د خونو شاته وگرځېدم. کيلوال مي ليدو
چي د خونو پر چتونو ولاړ وو. خود به د هر چا خونه لکه زموږ دا
تويېده. خاوري يا به يې گل پراچاوه. هوا بټه ولاړه وه. ډنډ
مېغ (تبش) وو. کډي د باران له اوبو ډک ولاړ وو.
نيز (سېلاب) راغلی وو.

زموږ د کلي پر مانه اوبه لوړي را اوښتې وې. ټوله هغه مخکه
چي په سترگو ښکارېده خټې او اوبه اوبه وه. خو ځوانان چي
کاني او لرگي يې په لاس کښي وو. له هغه بله لوري يواځي
لاجور شېخ لاسونه سره غورځول. ما بدنۍ کښېښوده مخه مي
وروکړه. په دې چټک ورو روان وم چي لاجور شېخ خوږ نه کړي
چي ورنژدې شوم. لاجور شېخ د يوې وړې ماشومي سورنۍ
پړونۍ تر سر تړلې وو. شين اوږد قميس يې په غاړه، پرتوگ يې
دومره غړلې وو. خلکو به داسي محسوسوله چي بېخي يې
پرتوگ شته نه. تکه سپينه د ماشومانو سدرۍ (چي تل به خپلي
مور په کور کښي ورجوړوله) په غاړه وه. توري زړي، پرې خپلۍ
يې په پښو کښي کښولې.

يو لوی مار چي نيازه (سېلاب) راوړې وو. غولۍ غولۍ پروت
وو. بېخي د حرکت نه وو. ځوانانو وژلۍ. لاجور شېخ نه ور
پرېښودۍ.

۸

هم داسي وخت تېرېدو- ما خپله مزدوري کوله- کليوال هم په پېغورنو سترې شو- نوريې حرمونى ، دم او د زردانې يار راته ويل نه وو په وس- يوه زردانه وه- هغه د چا پر چم خان مي نه شو ځيني خلاصولاى- اوس مي د مزدورى له روپيو بڼې ډېرې روپۍ هم له مورکۍ او بابا پتي کړې وې-

اوس کلونه تېروو- جمال څه کوي سډولا خو واره ښار ته تللى وو- يوه ورځ مي جمال کښېناوو-

زه: "ياره ! که له دې واره ښار ته تللې زه هم درسره ځم- دورې به يو کار پيدا کړو-"

جمال: "دريمه ورځ زه ځم- هگۍ مي بېخي ډېرې پروتي دي- په دوکان کښې بېخي شى نشته- په دې مي وځنډولې چي لږ نور ينځ شي بيا بڼې گراني خرڅېږي-"

د جمال طبيعت ډېر خراب راښکارېدو- له جماله مي پوښتنه وکړه-

زه: "دا طبيعت دي دومره ولي او په څه خراب دى؟"

جمال: "سلطان ه وروړه ! موږ دي خداى له موره خلاص کړي-"

ددې لورکۍ اولاد می تر زړه لوبړي۔"

زە: "زە اوس خە ورسره كولای شم. له ما سره خو پنخلس سوه (1500) روپی دي. دا خومي له بابا او مورکی په دې پتیی کړې وي چی بنارته په لار شم."

جمال: "پنځه سوه (500) به مورکی ته ورکړو- مورکی به یې ور وړي- زه او ته چي ښار ته لاړ شو- هڅی به خرڅي کړو بیا خو روپی په لاس راځی-"

زء: "سمه ده۔"

يو بل په عمر پوخ سړی چې زموږ په څنگ کښي دهغې بلي خوا
په خالي چوکيو کښي يواځي ناست وو- ويي خندل او ويي

ویل "زموږ پخوا کښي د یو سپین ږيري دا گپه ډېره مشهوره ده - وایي هغه د خپل بس مونشي ته ویل وراره کرایه خو معلومه ده - په بشپړه کښي یې سره رسوه - " پر دې گپه مو بېخي ډېر وخنډل -

یو وخت مي جمال ته وویل "زما خوا گرځي - " جمال نښمنه خلاصه کړه - زه یې د نښمنې خوا ته واړولم - هغه سپین ږيري سړي له دې واره بېخي ډېر په زوره وخنډل - جمال: "کا کا! بیا یوه گپه در په یاد شوه که څه؟"

سپین ږېری: "هو زویه! تر دې ځوانه پوري یوه خبره راپه یاد شوه - یوه ورځ یو سړي ښځه بس ته راو خپژوله - ښځې ورته ویل "ته ورشه یوه د پلاستیک خالي لوته را واخله - زما په لاره خوا گرځي - " هغه سړي وخنډل "ستا عورته زموږ بخته د خلگو ښځې نارینه ته وایي ورشه یو څه پروت راواخله په لاره کښي به موسات پر تېروي - زموږ دا وایي ورشه خالي لوته راوړه زه خوړلي پرې باسم (باقی) -"

د سپین ږيري پر دې گپه مو بېخي ډېر وخنډل - داسي په تلو تلو کښي ما پښین قضا ښار ته ورسېدو - هگی - مو ډېر په احتیاط را کوزي کړې - رکشه ته مو و خپژولې - د هگیو دوکان ته راغلو - هگی - مو له رکشې را کوزي کړې - په دوکان کښي ناست سپین ږيري وویل "د چای یې ښه هوټلي ته ورو کړئ - " جمال: "کا کا! د ما ځیگر اذان شوی دی که نه؟"

هم داسي يو دوه ماشومان چي وړوکی خادريې هوار کړی وو-
درې څلور د عطرو غټي شينې پر پروتي وې- يو لوی د مصالې
سرنج (بمبه) چي په هغه يې وړې شينې ډکولې-

داسي تر ماښامه په ښار کښي وگرځېدو. د ماښام لمنځونه مو په يو دومره ښاهسته ماجت کښي وکړو. پخداي که مي زړه ځيني تلو. له ماجته راووتو د کاکا د کور په لور روان وو. جمالو خندل.

زە: "جمالو! پر خه دي و خندل؟"

جمال: "سلطانە! زه چي اول وار له بابا سره راغلم. ما بنام په دې
خاي کښي را روان وو. ما چي د خلکو دا گڼه گڼه وليده. بابا ته
مي وويل "بابا! دا خلگ ما بنام ډوډۍ چيري خوري او ويد پرې
چيري؟ ياره ما هغه ورځ د بابا په زوره خندا وليده بل وخت زما
د بابا داسي خندا نه ده په ياد." د کاکا کور ته ډېر ناوخته
ورسېدو.

دې ته مي سترگي وختې چي کله به ډوډۍ راوړي. يو وخت
ما شوم د لاس او به راوړې. جمال له ماشومه پوښتنه وکړه "بابا
او علي چيري دي." ما شوم وويل "دلته يو همسايه ډوډۍ کړې
وه بابا هغه ته ولاړ. علي جان دلې نه وي. کله کله راځي. هغه په
پلاني ښار کښي کالج وايي."
ډوډۍ راغله. له ډوډۍ خوړلو پس دواړو لمنځونه وکړو.
بشترې مو هواري کړې. ويده شو.

سهار چي را پورته شوو- د اودسو او لمونځو پس مي جمال ته وويل

زه: "جماله وروره! ژوند دې ته وايي لکه د دې خلگو- زمور ژوند خود انسانانو نه دی- د حيوانانو دی-"

جمال هغه انگلسي ناول په لاس کښي پرله اړاوو چي پروند مور په ښار کښي له يوې رپرۍ والا څخه رانيوو- جمال و خندل-

جمال: "هو ته د دې خلگو وښه ژوند ته حيران يې- زه دې بېشرمه ليکوال ته- دومره برېښي خبري- دا خبري زمور ليکوالان دغسي نه شي کولای- په کتاب کښي خويې هوس وچ کړې "-

زه: "زمور ليکوالان هسي کمزوري دي گني دالار ډېره پخوا خوشحال خټک ور خلاصه کړې ده-"

کاكا پتنوس په لاس کښي دننه راغلی- له اسلام عليكم، زمور له و عليكم سلامه پس يې پتنوس کښېښودو- پيالو ته يې لاس وراچاوو- جمال قسم وکړ- جمال چای واچولې- د بسکتو يو غاب يې د کاكا خواته بل يې زمور د دوو په ميان کښېښودو-

کاكا: "پرڅه مو بحث وو؟"

جمال: "کاكا! پر دې ليکوال- کتاب يې وړښکاره کړ-

جمال: "کا کا! زه کور ته ځم. سلطان دلې يو کار پيدا کوي." په دې وخت کېنې ټول په يوار را ولاړ شوو. تر خونه راووتو. د باندې په کوڅه کېنې را روان وو.

هوٽلي: "سمه ده۔"

ٽوله شيه به وخالي بشته ته ناسته وه - اوبنڪي به يي له سترگو
بهېدي - ښېراوي به يي کولي "سپين پوښو"!!!! دواړي مو
خطا شه - يوه مو هم ماءُ سمېره - څه مو راباندي وو چي زما د زړه
ټوٽه مو ولېږله - څه وکړم؟ څه وکړم؟ نور څه کولای شم؟ - دغسي
موناوکي په سرو لاسو خالي بشته ته کښېنه - زما د زړه د

دا ماځيگر مي ټول هغه د بنگلې مالک ته په انتظار تېر کړو-
 سړی نه راغلی- په دې بل ماښين وختي سړی راغلی-
 د هوټل له مالک څخه مي د تلو اجازه وغوښته- هغه اجازه راکړه- له
 سړي سره په موټر کښي کښېنستم- خدای شته د موټر ناستي
 ډېر خوند را کړی- سوکه سوکه بنگلې ته ورسېدو- په گېټ
 کښي يې موټر ودر اوو- گېټ يې خلاص کړ په بنگله وړ دننه شو-
 وگېټ ته نژدې وره خونه يې را خلاصه کړه- ماته يې وويل
 سړی: "په دې کښي به تۀ اوسې- دا دوې کيلۍ واخله- يوه د
 گېټ ده دا بله د دې خوني ده- دومره خيال به يې ساتې لکه خپله
 بنگله چي دي وي-"
 زه: "خود به يې ساتم- روپۍ را کوې د خدای پر پار خويې نه در
 گورم-
 سړی: "په جمعه دوې کښي زۀ او کور والا راځو دلته شپه کوو
 بل څوک بېخي نه درته راځي- وخت ناوخته هغه څو کسان خود
 درته راځي چي له بنگلې څه سامان وړي يا يې راوړي- هغه ټول
 درېټرنم- " بېرته راووتو- په موټر کښي د هوټل په لوري سره را
 روان وو- بېخي ډېر يې زما په لور کتل-
 سړی: "عجبه خبره ده- زما د بېخي ډېر شناخته شک درباندي
 راځي- تۀ وايي موږ بېخي سره ليدلي نه دي-"
 زه: "څۀ ووايم-"

پر بنځه خو مي له اولي ورځي د رنډۍ شک وو، نه د فريد صېب
 د بنځې - يو خو فريد صېب سپين ږيري دی - تک سپين سريې
 په نکريځو تورولۍ - ډېره او برېت يې پاک خرېيل - په وچ زور
 يې ځان ځوان کړی وو - بنځه بېخي ځوانه وه بل که د دۀ بنځه
 وای خو ماشومان به ورسره وو - کله به بېرته پېنېمانه شوم چي
 سپين ږيري سړی دی داسي به څنگه کوي -

بوتلونه مي هغه ورځ وپېژندل چي له بارانه سره ډېره تېزه هوا
 ملگري وه، بوتلونه يې د خوني له سره کېسته را وغورځول - له
 دې واره جمال دونيمي مياشتي پس راغلی -
 زۀ: "ولي وروره! دومره وځنډې دې؟"

جمال: "له دې واره خويځ وو - هگۍ - نه خرابېدې - په دې
 وځنډېدم -" چای مو سره وڅېنېلې - جمال د کلي سرسري حال
 احوال را کړی - ما د دې خپلي مسافري او مزدوري حال احوال
 ورکړی -

زۀ: "وروره! تۀ اوس په ښار کښي وگرځه - زۀ به کار وکړم -"
 جمال: "وروره! زۀ په ښار کښي گرځېدلی يم - سودا مي کړې ده -
 پروندۍ راغلی يم - که کورته حال احوال يا شۍ لېږې -"
 زۀ "تۀ تۀ داراته ووايه چيري وي؟ شپه دې چيري وکړه؟"
 جمال: "له علي جان سره -"

زۀ: "بس ټولو ته سلامونه ورکوه - په يو څو شپو کښي که خپرو
 زۀ هم کلي ته درځم -"

۱۰

سهار چي را پورته شوم بېخي ډېر باران اورېدلی وو. سپين کالي مي واغوستلو. توره او خړه قمره اوږده سدری، ژېړه زري لونگی. مي ټينگه په هنداره کښي ښه په خيال وتړله. نوې سرې ښکاري خپلۍ هزاره جوړ مي په پښو کړې چې ځان مي تيار کړ. غوټه مي را په شا کړه را و وتم. په رکشه کښي کښېنستم. رکشه روانه شوه. هروخت چي به مو تير يا بل شی تېر شو. پر رکشه به اوبه وغورځېدې.

د رکشې والا وويل "اهي ستا." يو خواړه چي مي د دۀ له خولې دا واورېدو چي دۀ بيا وويل "اهي ستا." ما ورته وويل "نوريې وماته راپرېږده."

د رکشې والا پر شا را وکتل له خندا شين (ټيکۍ) شو. دا وخت د سړک په منځ کښي ډنډ اوبه ولاړي وې چي رکشه لږ په کښي لاړه بيا بنده شوه. دۀ پر شا را وکتل ماته يې وويل

رکشي والا: "دا ستا د لاسه."

زه: "ستا د لاسه."

رکشي والا: "ستا د لاسه."

زه: "ستا د لاسه."

رکشي والا: "ستا د لاسه."

چي دى کوز شو- پرتوگ يې راپورته کړو- له رکشي سره يې د
رکشي د کنبلو په خاطر زور شروع کړ- ما هم پرتوگ راپورته کړ-
راکوز شوم- خپله غوټه مې را په شا کړه چي تر اوبو را ووتم- د
ده په سترگو شوم- را ناره يې کړه

رکشي والا: "اې دله! دا زما روپۍ راوړه-"

ما له هغه ځايه خپلي نوې خپلۍ وربکاره کړې-

زه: "دله! ته دا زما د نوو خپليو روپۍ راوړه- "زما له دې خبري
سره ده په اوبو کنبې را منډه کړه چي تر ما را رسېدو- ما وخنډل-

رکشي والا: "تا څه....."

زه: "زه يې نه خورم- که دى بڼه شى دى ته يې وخوره-"

زه او دى چي لاس او گړپوان کېدو- خلگ ميان ته راغلو-

رکشي والا: "شرم نه لري- زما روپۍ يې نه کړې را رهي شو-"

زه: "وروره! په رکشه کنبې ستړى شوم- دلته ورته ناست يم چي

رکبڼه سمه شي- زه ورسره ځم-"

دى په گونجي تندي، تونده لهجه رغېدو- زه په ورين تندي، وړه

وړه خدا ورته رغېدم- خلگ چي څه راتلو هغو د رکشي والا

د خان نو کړد سرک له هغه بلي غاړي ورغښتو- خلگو ټينگ نيولی وو- سو جا يو گړی ناست وو بيا ولاړ شو- له ميډيکله يې يوه ښه هواره تخته راويسته چي په برنډه کښي يې کښېښوده - په شنۀ رنگ، په خرپه تخته کښي د اتلسو کانو (گاتو) کتار جوړ وو- يو د مسالي د بلی يې خلاص کړ- دوه رنگه گاتي يې راټوی

تياره ماښام بس ودرېدو-زه راکوز شوم-غوټه په شاپه لاره را
روان وم-دا سوچ می کاوه "بابا! چي دا تور پتکي و تړي-سپين

مورکی کرارہ کنپنستہ۔

مورکی: "سلطانہ زویہ! دا بالبت در کش کرہ۔ سرپر و لگوہ۔
ماپنین بہ کہ خیر و و گپی کوو۔"

ما بالښت راکش کړه- سر مي پر و لگاوه- ويده شوی وم- ما پښين را ووتم- په کلي کښي وگرځېدم- هغه خلگ (د ټولو چي له ما نفرت کېدو) له دې واره هريو په راپسې وو چي له ما سره به ډوډۍ خورې بل به ويل له ما سره به ډوډۍ خورې- هم مي دا لس شپې په کلي کښي وکړې- ډوډۍ مي يوه شپه هم په خپل کور کښي نه و خوړه- په سهار مي له مورکۍ، بابا، زرداني او له نورو رخصت را واخيستو- يوولسمه شپه مي بيرته ښار ته را ورسوله-

د ژوند شپې ورځې خو تېرېدې. ډېر نا کراره غوندي وم. فرید صېب رکشه را واخيسته. په ورځ مي په ښار کښي رکښه چلوله. ما ښام بنگلې ته راتلم. په مياشت دوې کښي به په ورځ يا شپه مړي پيدا شو. موږ په خپلو څلورو پنځو ملگرو تر ځايه رساوو. د مړي وارث به را سره نه وو.

کله کله به دا سودا راولوېده. دا څنگه چي موږ هر مړي وږود هغه وارث نه وي بل زموږ ملگري ښې سپيني جامې واغوندي، سپيني خولۍ پر سر کړي، لويي اوږدې تسپي يې په لاس کښي وي... يو ځای به يې زه پر هوټل، دښت يا غره کښي کوز کړم.

ماته به يې ويل "ته د مړي د خپلوانو چغي نه شې برداشتولای. ته دلته پاته شه." دوی به مړي خپلوانو ته سپارلی وو چي له هغه لوري به راغلو. ايمبولنس به يې وماته په لاس را کړ. دوی به ويده شول. د مړو سلسله هم داسې روانه وه.

په ښار کښي د رکښې روزگار ډېر ښه وو. بېخي ډېري روپۍ مي گټلې. کله به فرید صېب يا به د ده په څلورو پنځو ملگرو کښي يوه راته وويل "پر هغه پلانکي چوک به پوليس درته ولاړ

فرید صېب: "بيا دي ولي له خان سره ويده کړې ده؟"

19

19

سهار مي لمونځ وکړ. مسله مي ټولوله چي فريد صېب په خوني
را دننه شو. ماته يې په عاجزي وويل.
فريد صېب: "سلطان! براهه د شپې چي خه وشو پر هغو زه
بخښنه غواړم. بل وخت به داسي حرکت نه کوم.
زه: "نه صېب! زه ستا مزدور یم. ته په ما هر امتحان کولای شې."
فريد صېب حېريان غوندي شو.
فريد صېب: "دا ته امتحان بولي؟"
زه: "نور يې خه وگنهم؟ شايد تا په ما امتحان کولو چي وختي
بنگلي ته راغلی وي. دا به دي کتل چي دی خه وخت بنگلي ته
راځي."
فريد صېب دا غوښت چي سلطان د شپې ټوله کيسه په خپله
راته وکړي چي ځان يې ښه په دلي دوري خبرو ستړی کړ. ما سر
نه خلاصاوه.

فرید صېب تندی په دوو ګوتو کښې نیولی وو. ماته په قهر شو.

له هغې خوا چې راغلی پوره شل زره روپۍ يې په شمار را کړې.
 زه: "صېبه! زما خو دومره روپۍ نه جوړېږي."
 فريد صېبه: "که بېرته راغلي روپۍ به را کړې. که نه راغلي در
 بخښلې مي دي او بل زما له خوا که اوس اوس تللای شې درته
 اجازه ده."

له صېبه را رخصت شوم. رکشه مي را روانه کړه. سرک داسي
 خالي وو زړه راته وويل "دا رکشه وځغلوه." چې رکشه مي تېزه
 کړه. د تېرېکټر ډرائيور غلام را په ياد شو. غلام سهار وختي د
 ښار په ميان کښي پر خالي سرک چې تېرېکټر څومره تېزېدو
 هغومره يې تېز کړی وو. د ښار تر ميانه چې رسېدو د خان
 وړو کي نازولي زوی خان جهان لاس ورکړو. د غلام سر خلاص
 شو چې وهي دي. د تېرېکټر پر برېک يې پښه دومره په زور
 کښېښوده چې بېخي تر ډېره د تېرېکټر د شا پايې پسې کش
 شوې. خان چې ور رسېدو. خان پر غلام يې لاس پورته کړو "د
 څره بچيه!!! د سپي بچيه!!! تېرېکټر خلگ داسي چلوي."
 غلام عاجزه غوندي ورته وويل "صېبه! مور مي وفات شوې ده.
 کفن وړم." د خان لاس په پورته نيولو وچ شو. يو څه وخت خان
 غلام ته کتل غلام خان ته. خان چېب ته لاس کړ يو څه روپۍ يې
 ورته ونيوې "ورځه غائب شه. څه کوي چې زما ومنځ ته گوري."
 غلام لا ولاړ وو خان روان شو. يو بل سړی چې غلام يې
 پېژندلی "غلامه! خداي دي خوار کړه. دې خبره ته دي څه پام

یو وخت د باغ مالک له لري را روان وو. په خدا خدا کښي
 "خیرد خدای بنده گانو! دا زما انگور." خدای شته مورخه

زۀ ورغلم ببو انا ناسته وه - ژړگل کا کا ته یې لاس له خولې
 اخیستی وو "مغځی دي مات شه - مغځي ماتي - پرتا به هم
 مور سرتلې وو - پلار به ټکان کول چي زوی مي پيدا شوی دی -
 دوی خواران په دې څۀ خبر وو چي دا ښځولک (ښځې ته ورته)
 زنگي (زنه) دي وتړل شه - اوبه دي تودې شه - وپتاری ته دي
 کښېنم - اول مي درته وویل دا ښځه ډاکټر ته یوسه - تا ځان یو په
 بله کاوو -"

په دې دعوه، دعوه کښي د بورگي ماما د زوی نارې
 شوې "ژړگل کا کا! راځئ -" موږ نالي او بالښت را ویستو - په
 رېږی کښي مو ښه بشته هواره کړه -

جمال زردانه ترور په غېږ کښي پورته کړه - زردانه ترور په رېږی
 کښي پروته وه - سډو ولاړ وو ژړل یې - ژړگل کا کا نا کراره
 غوندي شا و خوا گرځېدو - جمال چي دوباره رېږی ته وختو -
 زردانه ترور یې را پورته کړه - په غېږ کښي یې نیولې وه -

زردانه ترور ببو جاني انا ته داسي ږغېده - پخداي که هغه وخت
 د چا دا يقين راتلو چي ناروغه ده - زرداني ترور ببو جاني انا ته
 ويل "حق را بڅښه - تۀ په ما ډېره ستړې شوې -"

سږی: "نوم دي څه دی؟"

زه: "سلطان مي نوم دی. د پلانکي کلي او سپدونکي يم. ستا نوم او د دې بل ملگري نوم؟"

زما وڅنگ ته ناست تور ځوان سم له واره راته وويل
تور ځوان: "زما نوم هم جمال دی. په پلاني کالج کښي لکچر یم
- دی عثمان زموږ د کالج پرنسپل دی."

عثمان: "بخښنه غواړم. ما يو ته وليدې چي گپه مي درباندي
وکړه. مورکي مي نه لیده. د ابل ورور در سره دی؟"
زه: "نه مي سکني. مورده نه مي سکني ورور دی خو تر سکنيو
ډېر راباندي گران دي."

"عثمان: "عجبه نه ده. خلگ نن سبا له سکني پلاره او موره
تنگ دي. پرتا مېړه دومره گرانه ده."

زه: "نه مېړه مي هم نه ده. ټوله کيسه مي ورته وکړه.
په يوړو کي ښارگوټي کښي عثمان يو دوکان ته نژدې موټر
ودراوو.

عثمان کوز شو.

عثمان: "مورکي يو شی خوړلای شي؟"

زه: "هو نوره ښه ده. د ولاړېدلو نه ده."

له عثمان سره زه هم پر هغه بله دروازه کوز شوم. جمال ته مي
وويل "اوس ته سيټ ته راشه. زه به له زرداني ترور سره کښېنم
- جمال ولول که زه سيټ ته ورشم. په دې وخت کښي عثمان

گوره چي خومره وخت په دې کښي تېر شوی وی - د
ډاکټر فرزاني له موټره سره يو بل موټر هم راغلی - يو ځوان
سړی، يوه د پاڅه عمر ښځه، يوه ډېره سپين سړی (غټي چشمې
يې په سترگو وې) په يو لاس کښي يې لکړه، تر هغه بل لاس په
عمر پڅې ښځې نيولې وه - پر ملا کږه را روانه وه - لکړه چي يې
پر فرش لگوله ټک ټک يې کاوو - په ډاکټر فرزانه پسې وه چي

سپین سړې دراولا پېدو هڅه کوله زه ور له مخه شوم. دا هڅه می وکړه چی لاس ور کړم. دې دواړه لاسه په غاړه کښی

19

له ځوانه سره موټر ته وختو. په ښار کښي ښه تردېره لاړو. یو وخت په کوڅه کښي وگرځېدو. په کوڅه کښي روان وو. ما یوې او بلې خواته کتل. واړه واړه دوکانونه. اکثره دکانونه د پرچون وو. دوه د درزیانو (خیاتانو)، یو تنور، یو د سبزي دوکان په مخه راغلو. ځوان موټر یو لوی ښاهسته گپټ ته وگرځاوه. پر هارن یې گوته کښېښوده.

یو ځوان گپټ خلاص کړو. موټر چي دننه ورغلو. ښځې او پېغلې د سرای په منځ کښي په انتظار ولاړي وې. سره له وړو نجونو او هلکانو چي موږ له موټره کوز شو. ښځو او پېغلو ټولو د خپلو پرونو څاگونه ونيول. چا او چا خو بېخي شارا وگرځوله.

یوه پېغله چي د پرونې څاک یې نیولی وو. له موږ سره ځوان ته یې وویل "گران لالا! ریښتیا رڼا خورکی. پیدا شوه. په هسپتال کښي وه؟"

گران ورته وویل "هو خورجاني! رڼا په هسپتال کښي ده. مورکی او پښتنه مې ورسره پرېښودې. دا دوه ځوانان د رڼا

زە: "دا اوس خە وشو؟"

جمال: "نور درک نه راکوي-زما په خيال د بابا په لړلو کښېوتو-سلطانه! نوري خبرې پرېږده-خداى ته به دواړه په زاري کېږو چي کيسه د سمو په لور لاره شي-"

بالښت يې سم کړ سړيې ولگاوو-زه ولاړ شوم-اودس مي وکړو-د ما خوشتن او قضايي لمنځونه مي ټول وکړو-پرېوتم-زه هم په سوچ سوچ کښي ویده شوی وم-سهار چي راپورته شو-چای مو وڅښلې-يو بل ماما چي موږ يې لا نوم نه وو زدکړی-هغه په سپين وړوکي موټر کښي هسپتال ته را ورسولو چي دننه ورغلو-انا او پښتنه مامی-هم ناستي وې-زموږ زردانه ترور، د دوی رڼا ښه ښکارېده-زرداني ترور وماته را ښغ کړو-زه ور نژدې شوم-دې د راپورته کېدو هڅه وکړه-نه شوه پورته کېدلای-اخيريې راته وويل "ما کښېنوه-" ما را پورته کړه-هغه د هسپتال سپين پوست بالښت مي شاته ورته کښېښودو-زه پر کټ ورسره کښېښستم-زرداني ترور په ژړا پېل وکړ چي په ژړا يې ښه ځان سترې کړ بيا يې وماته سر را نژدې کړو-ما هم سر ورو نژدې کړو-دې خپل مړه لاسونه ډېر په مشکل راپورته کړو-زما په غاړه کښي يې را واچول-خو واره يې مچ کړم-سترگي يې له اوښکو ډکي وې-په ژړغوني ښغ يې خو واره وويل زردانه ترور: "ته مور وخورې-ته مور وخورې-وما ته به حق را څښي-ما له تا سره ډېر ظلم وکړ-زما د غلطۍ او مستۍ سزا

دي تېره کړې وای. پاته عمر به یې هم تېروې. داسې ماشوم دي
 بیا دې دنیا ته نه راځي لکه ته چې راغلې. "
 زه: "زدانې تروري! لکه څنگه؟"

زردانې تروردومره په زوره زوره وژل چې په ژراستې شوې. -
 زما سړي بیا په هغو مړو لاسونو ورتیت کړو. خو واره یې بیا
 پرتندي مچ کړم. لاس چې یې زما له غاړې وکښو. داسې بې
 اختیاره یې لاسونه پرکټ ولوبدو لکه د دې په بدن چې نه وي
 پوري.

زردانې ترورپه ډکو سترگو، ژرغوني ښخ راته وویل
 زردانه ترور: "کورت به لاړ شې. یو به ژرگل او سډو راولېږې بل
 د خلیل جبران په کتاب کښي یو لیک پروت دی. هغه به در
 واخلي. له لوستلو پس به ته هغه کار کوي. زه که جوړه شوم.
 کورته به ترهغه نه شم لاړه ترڅو چې مې په خپل حق نه یې
 رسولی. که مړه شوم حق به رابخښې. زه ځان دلې د پلار او نیکه
 په هدیره کښي پتوم. ژرگل او زویان هم دلې د وروڼو په ښار
 کښي ځایوم. ستا یې په مخه ښه بیا به زما پښتني ته لانه
 راځي."

ما چې له دې مخ را واپاوو. سترگي مې له اوبښکو پاکولې. د
 ماما کورنۍ او د وارډ ټولو ناروغانو راته کتل. هم په دې خاطر
 مې د ماماگانو د کورنۍ رخصت پرېښودو. د وارډ تر دروازه
 راووتم. په رکشه کښي کښېنستم.

دې بدلې زه د فرید او شبنم کیسې ته بوتلم.

هغه بل "ياره! ستا تردې خبرې پوري يوه گپه راپه ياد شوه. زموږ په کوڅه کښې يو سړي زوی ته واده غوښتی وو. ماښام يې

خلگ په دې څه خبر وو چې دۀ یو څو سرمايداره هم راغونښتي دي. کله چې هغه سرمايداره راغلو- دی سم دننه ورسره راغلی چې پر ناليو يې نور خلگ ناست وليدو- داسې خويي نۀ شو ورته ويلاى چې تاسو ولاړ شئ. څۀ داسي يې وويل "هرسړى د خپل حثيت مطابق کښېنئ." ټولو خلگو وځندل- پر ناليو ناست خلگ ولاړ شو بل ځاى کښېنستو.

لمر لو بدلی وو چي له بسه کوز شوم. مخه مي وکړه. د ژړگل
کاکا کورته ور غلم. دوی ډوډۍ خوړلې وه. له روغېره وروسته
مي د زردانې تر ورټول حال ورکړو. د ژړگل کاکا ټول بدن داسي
رېږدېدو لکه لږزه چي پر سړي راشي. بېخي ډېري خبري مي
ورته وکړې چي سبا سبا ته و زوی دواړه لاړ شئ. که روپی نه
لري زه به يي درکړم. ده وويل "نه راسره شته."

مورکی کالی را هوار کړی - زه پرېوتم - مورکی د زرداني ترور پوښتنه راڅخه وکړه - سر سري مي حال ور کړی - د مورکی زړه دا غوښت چې ښه په تفصيل حوال را کړي - ما ځان ویده و اچا و - دې خواري خواړه را باندې رغ کړو - ما یې ځواب نه کړ و -
اخیر یې وویل "زویه! زما په خیال ویده شوې -" ولاړه شوه -

۱۵

خوب مي رډ (و تنبښدو) شو. شپه مي ټوله په وينه تېره کړه. په بستره کښي يوې بلي خواته اوښتم. وسهار ته مي سترگي وختې. سهار چي ملا اذان شروع کړ. زه په بستره کښي د لوږديخ په لور را واوښتم. سپوږمۍ اوښتې وه. په اورو کښي پټه ښکاره کېده. ما پورته اسمان ته کتل. شايد د ټولي شپې د ناخوبۍ وجه وه چي سپوږمۍ ډېره تېزه روانه رانښکارېده بيا مي دې ته فکر شو چي "نه نه دا سپوږمۍ نه ده روانه. اوږه دومره تېز روان دي."

په بستره کښي پروت وم. پورته کېده مي په وس نه وو. ښه رڼا سهار راپورته شوم. لارم اودس مي وکړو. راغلم د خپل کالي له څنگه پر لمانځه ودرېدم.

بابا د اودس له کولو سره حاجت ته لاړ. مورکۍ له لمانځه پس چای جوش کړې. مورکۍ پيالې ډکي کړې.

مورکۍ: "زويه! براهه بېخي ژر ويده شوې. د زردانې حال دي سم نه کړو را. څنگه وه زردانه؟

زه: "مورکۍ! ډېره ښه وه."

سړی ورته وویل "څه وجه ده چې له بې تعلیمه او بې پښو سړي سره اولس پورته کښته کېږي." - هغه ځوان یو څه وخت چپ ناست وو بیا یې وخندل "یاره! ډېر بې کاره سړی دی. یوه ورځ چا پوښتنه ځینی وکړه چې د پښو ارمان درځی که نه. ده و خندل

1"

وويل "تاسو را کوز شئ." ده خپل سيټه را پورته کړو. دننه يې په انجن کښي گوتي ووهلې.

سواريان چي را کوز شو. دوه دومره غټ کسان وو چي زما غوندي شپږ په جوړېدو. استاذ بېرته ور وختو. رکشه ستارټ شوه. لږ يې مخته شاته کړه چي سواريانو بېرته د ورختو هڅه کوله. ده رکشه وځغلوله. سريې تر رکشه راويستو. پر سواريانو يې ږغ کړو "چي تاسو ورم خو گامېښه به پکښي يوسم." دلته هغو دوو کسانو لاسونه پر تشو ښي (نيولي) وو. له خدا شنه (تيکي) وو. دلته موږ ياره د هغې ورځي د ماڅيگر خدا څه درته ووايم. هغه ننداره چي تاسو په خپلو سترگو ليدلې وای ډېر به ښه وو.

د نورو ورځو په شان مو د ماښام له لمانځه پس ډوډۍ و خوړه. ډوډۍ ته ناست وم. دومره په زوره زوره مي و خندل. له ډېري خدا پس مي له څنگه ناست سړي پوښتنه را څخه وکړه.

ما د رکشې والا او هغو دوو غټو کسانو کيسه ورته وکړه. ياره هغه سړي، هم مزدورانو ډېر و خندل. له هغې خدا او ډوډۍ خوړلو پس را روان شوم. خپلي بنگلې ته راغلم. دلته مي محسوسه کړه چي بخت دي زور کړی دی چي په هغه ورځ دي و فرید ته کيلی. نه کړه ور. نه ده درته وويل. هغه خونه چي به زه پکښي اوسېدم. د هغې نه کولف وه نه کيلی. په هغه ورځ بېخي دروازه خلاصه را څخه پاته شوې وه. خونه له دوږو (خاورو) ډکه

همسايه: "ودې ته ته ښه وايې. شرابونه، ښځې خويې تا په خپلو سترگو ليدلې. موږ خو ته د ده مزدور گڼلى وې گڼي موږ به ډېر د وخته لا درته ويلى وو چي دا بنگله ته ځيني واخله. دا مردار خور له دي ځايه غائب كړه."

د شپې گېټ وټکېدو چي خلاص مي کړ. فريد صېب ولاړ وو. له حال احواله پس.

فريد صېب: "ته له کوره کله راغلي؟"

زه: "له تلو دوې شپې پس راغلم."

فريد صېب: "مور دي څنگه وه؟"

زه: "صېبه! بڼه وه. ډېره بڼه وه. په هسپتال کښي داخله ده."

فريد صېب: "خداي دي صحت ور کړي. ايمبولنس او کسان راغلو که نه؟"

زه: "صېبه! ايمبولنس خو ولاړ دی."

فريد صېب: "دا نه. يو بل مي هم رانيوو. څه شو چي ورک دي."

زه کورته ځم چي راغلو گېټ ور خلاص کړه."

تر گېټ وټو جب ته يې لاس کړو. موبائل يې را وکښو. موټر ته

وختو. د شپې ايمبولنس راغلی. گېټ مي ور خلاص کړ. هغو

دوو کسانو له ايمبولنسه تابوت را کوزولی. تابوت دومره

دروند وو چي هغو دوو کسانو ته شو پورته کولای. پر مايې د

همت رغ وکړو. ما هم تابوت ورسره ونيوو. د بنگلې په شا کښي

يوه لويه دډو دوه تاکه دروازه وه. هغه دوه نابنده کسان چي

19

فرید صیب: "اوس؟"

شبِ نیم: "خنکِ سِری وو او خنکِ رنگِ یی وو؟"

شبڻم: "تہ پہ دې کوخہ کڻبي تر اخيره تللی یې؟"
 ز: "نہ۔"

شبڻم: "هو- زمور خلك ڀه ڊي کيسو بلدي- موز ماشومان نه غور ڇو- پالويي-"

زۀ: "شبنمه! دا خوشم دم بړوگان دي-"
شبنم واپۀ واپۀ خندل- له خدا سره يې وچو، پرې پرې شونډو
وينی وکړې- پرويني شوې شونډو يې کاغذ نيولی وو-

شبښم: "خود بروگان دي. بروگان خو څه ښکړنه لري. په دې خو دوی هم ښه پوهېږي چې دومره روپی د خدای د پاره هره ورځ خلگ زموږ ښځو ته نه ورکوي."

زه: "شبښمه! ولي ستاسو د عزت ژوند نه دی خوښ؟"

شبښم: "خوښ مودی. خو زموږ د نارینه وو ضمیرونه مړه دي. داسي هم نه ده چې یو زموږ نارینه دومره د مړه ضمیر خاوندان دي. په دې ټولنه کېښي داسي ډېر خلگ نور هم شته یعنې چې وځان ته بېخي ډېر عزت مند وایي. لیکن له دوی سره داسي کېږي لکه له ما سره چې وشو. ما دا ماشوم ځایه کولای هم شو. لیکن ځایه کول مې نه غوښت. ډېر داسي کورونه شته چې هغو ته زور ورو خلگو ویلي دي "ته به دا خپله لور یا خور نه وودوې. دا زما ماینه ده." هغو له کلونو لوني او خوندي پر کور کېښولې دي. پر کورونو ناستي ورته سپین سرې شوې بل له ډېرو ښځو سره په زور په خپل کور بد کاري کوي. کورنۍ یې کمزورې وي. ځان واچوي."

زه: "شبښمه! زموږ په خلگو کېښي دا خبره کیږي چې چیچگر هدیره نه لري. خپل مړی خوري. دا ریښتیا دي؟"

شبښم: "سروښور اوو. تندې گونجي شو ولاړه شوه. ما داسي محسوسه کړه لکه خوا چې یې را ډکه شي. دباندې ووته. یو څه وخت دباندې وه. ما په خپله کړې خبره ځان ملامتاوه چې شبښم له دباندې راغله. اوبه یې طلب کړې. اوبه مې ورکړې. یو غږ پ"

د شبنم تر سترگو او ښکي خڅېدې چې روانه شوه. زه د دروازې بندېدو ته ورپسې ووتم چې دروازه مې بنده وله. په دروازه کښې ودرېدم. سرمې ورښکاره کړو. شبنم په تیاره کښې روانه

ورغلم کښېنستم دعا وشوه. له دعا پس مي له خلگو سره د لاس په اشاره روغېر وکړ.

جمال یو کانی له بله مات کړ که زه پاته شم۔

خو ورځي فريد صېب ځان دلې دوري کاوه. يو ورځ چي زه
شبنم، د شبنم ورورد فريد کورته ورغلو.
فريد صېب: "د خداي پاردی داسي مه کوی."
د ده کورودانه او زویان (زامن) ټول راغلو. چای مو څښلې.
زه: "بابکه! تا نور خو ودونه کړي دي؟"
فريد بابک څه نه وویل. سړيې وښور او و.
د بابک خاندانه کورودانه که څه هم په دې خبره وه چي د مېړه
مي دا مشغله ده بيا يې هم ځان ته زور ورکړ.
نا ځکه مور: "دا ته څه وايي؟"
زه: "موري! ته لږ سوکه ږغېږه. خداي به ټولي خبر کړي."
نا ځکه مور تر هغه لا و ځان ته زور ورکړ چي څه بدې خبرې يې پر
خوله ورتلې هغه يې کولې.
زه: "بابکه! دا خپله گرانه ښځه پوه کړه."
فريد: "ښځې! خبره کراري ته پرېږده."
زه: "موري! د دې دا معنا نه ده چي ته له يو ښې سرمايداري
کورنۍ يې. دا شبنم او زما مور له ډېرو خواړو کورنيو دي.

د بابک گرانه بڼه: "څوکه ده چي تر ما هم خاندانه ده؟"

د مور په لاس ليکلی ليک مي راواخيست. خو واره مي مچ کړو. دوی وايي "نارينه په اوښکو ډېر بد ښکاري." زه که ښه ښکارېدم که بد او ښکي مي نه درېدې. د دوی ټولو ترمنځ مي سره خلاص کړ. په لوړېغ مي وټولو ته ويل شرو کړو. دوی ټول متوجه وو.

¹⁹ *See* e.g., *United States v. Williams*, 504 U.S. 36, 120 L. Ed. 2d 391, 117 S. Ct. 432 (1992).

ټولو د ماشوم له ځايه کېدو انکار وکړو. ټولو دا راته وويل چي
 ماشوم ژوند کړی دی. ځايه کول يې خون کول دي.
 په کور کښي مي له شرمه سترگي نه شوې رهنولای. زه و مور بيا
 هم پر دې پرو ډاکټرانو وگرځېدو چي ناامېده شوو. اخير مي د ځان
 وژني کوشش شروع کړ. دا موقع هم تر هغې ورځي په لاس نه
 راغله چي ته پيدا شوې.

ته زما مور د شپې شپې له کوره ويستې. کوم ځای چي ما ور
 ښودلی وو هلته يې يښی وې. په کور کښي نور داسي د شرم
 ژوند تېرول راته گران وو. څلورمه شپه مي يو ورکي ليک له
 خپل بالښت سره کښېښودو. په هغه کښي مي خپلي کورنۍ ته
 وليکل چي په ما پسې مه گرځئ. زه نن شپه ځان وژنم. د شپې
 چي ټول کور ويده شو. زه د کور له خوا په زينه راوختم. په دې پر
 احتياط او تکليف مي هغه زينه پر دېوال راواړوله. راکوزه
 شوم.

په دې توره شپه مي په کوڅو کښي مخه را وکړه. د فريد بنگلې
 ته راغلم. نيت مي دا وو چي فريد به اوس تا ماینه کوي. که يې
 چيري ځان دلبي دوري کاوه. ځان يا به دی وژنې! - گېټ مي
 وټکاوه. گېټ د فريد هغه مزدور خلاص کړ چي زه يې پېژندلم.
 تل يې د ورتلو او راتلو پر وخت گېټ را خلاصوو. د فريد
 پوښتنه مي وکړه. فريد په دې شپه په بنگله کښي نه وو. د مزدور
 په خونه ورننه شوم. په خونه کښي زما هغه پرونۍ پروت وو.

د فرید صېب بې اجازې کلي ته لاړم. ماشوم مې یو وړو - زموږ په کلي کښې ډم دی. د هغه اولاد نه وو. هغه ته مې ورکړی. د هغه ښځې چې ماشوم ورواخیست د سټي یې وویل حرمونی څومره ښاهسته دی زړونه کاږي. چیرې مې ورکاوه که زه یو سر نه وای. کور مې درلودای. زه دا یو سریم. "ویې خندل" څه پرېږده یې. نر بېخي په فریاد بد ښکاري. ستا ولي رنگ تغیر خوړلی دی بل دا ډېر وخت ورکه هم وې. فرید صېب ته راغلې هم نه یې. "ما ورته وویل "که مې مرسته کوې خو کیسه به درته وکړم. که یې نه کوې بیا به پر خوله لاس نیسې. ما او خپل کار به سره پرېږدې. "هغه وویل "ولي به یې نه درسره کوم. اخیر انسانیت، پښتونواله، مسلمانې ده. خو شرط به دا وي چې په دې درو سره کښې جائز وي."

ما دا خپله کيسه ټوله له اولي ورځي بيا تر دې ناستي گړي پوري وکړه. اخير مي ورته وويل "په ما خپله کورنۍ پسې ده. راته وايي سړی را په گوته کړه موږ يې وژنو. اوس دي يوه خوښه داده چي لار شپې دستي دستي موټر پيدا کړې. ما له ځانه سره يو لري ځای ته بوځي. زه له تا سره واده وکړم بله دا ده چي خپله کورنۍ ته ووايم چي اولاد مي له دې سړي څخه دی بله دا چي زما تر کورنۍ له مخه فريد زه او ته له دې دنيا رخصت کړو بله خوښه دي دا ده چي په تا پوري لاس ونيسم. که يې دواړه وويشتو نه. زما درسره وعده ده چي واده به له تا سره کوم خو فريد به بيا په دواړو له دې دنيا رخصته وو او بل به يې کاروبار معلومه وو چي څه کاروبار کوي."

سهار له اذانه پس سړی لار موټر یې راوستو- زه او دی پکښې کښېنستو- ما پښین یو کور ته ورغلو- موټر ته مو روپی- ورکړې - هغه روان شو- ده راته وویل "دا زما د خور کور دی - ته به دلته

دا يو حقيقت دی چې يو ماشوم هم دنيا له په خپله نه راځي. ماشومان موږ دنيا ته راولو. هغه په موږ اړه لري چې څنگه او په څه ډول يې راولو. هغه که په جائزه وي که ناجائزه او بيا يې روزنه هم په موږ پوري اړه لري. دا اختيار هم له مور او پلار سره شته چې اولاد لږ پيدا کوي که ډېر. کال پس يې پيدا کوي، که

دوه، که درې. هغه مور او پلار خود اولاد نه شي پيدا کولای
چي په مور يا پلار کبني يې يو نقص وي. ځيني داسي مور او
پلار وي لکه زه او فرید چي خواهشات يې سترگي ورپټي کړي
بيا داسي اولاد پيدا کړي لکه ته."

زما دلته د وجود هر وېسته جگ ودرېدو. حېران شوم. سوچونو
يوړم "چي داسي هم کېدای شي يا کېږي. حرمونی پيدا کوي او
غورځوي يې. دا خو به بيا نورو ښځو هم داسي حرموني پيدا
کړي او غورځولي وي."

چي د سوچ له دنيا څه بېرته حقيقي دنيا ته راغبرگ شوم. بېرته
مي سترگي ليک ته راواړولې. لاندې څه داسي ليکلي وو.
"ته مور وخورې، ته مور وخورې، ته مور وخورې. گناه زما او د
فرید وه. سزا يې تا تېره کړه. ته هغه ماشوم يې چي رڼا گناه گاره
دي موره او فرید گناه گار دي پلار. په دې فيصله کبني گوره
پر تا موږ که خپل تقدير ملامت وي. مور نور په خپل قلم هيڅ نه
شي درته ليکلای.

ته به اوس فرید پيدا کوي. دا زما ليک به يې ومخته ږدې.
فرید به څنگه پيدا کوي؟ فرید به اوس سپين ږيري وي خو کور
يې په پلاني ځای کبني دی. هغه ښکله په پلاني ځای کبني ده
چي ده به کله کله دا زما غوندي ښځې ورته راوستلې.

فرید به تر هغه نه پرېږدې چي خپل حق دي نه وي ځيني اخيستی
د دې خبري ژر گل گواه دی بله ده خپله ښځه که يې بې ايماني

وسلام

جي سرمي راپورته ڪر- له اوبڪوڊ ڪي سترگي مي يوې او بلي خواته وارولي - فريد، شبنم، د شبنم ورور، دبابڪ گرانه ڪورودانه ٿولو ڇپران ڇپران راته ڪتل- زهراو وٽم- دوى مي ٿول يو خاى سره پريڻسودو- بنگلي ته راغلم - نن مي د فريد بابا د خوني ڪولف مات ڪر-

۱۸

هوا بته ولاړه وه. سا مي لنډه لنډه كېده. هسپتال ته ورغلم. د
ډاكټر فرزاني له نوكره مي پوښتنه وكړه.
زه: "خوك ورسره شته كه نه؟"
مزدور: "نه جي!"
دروازه مي لږ خلاصه كړه. ډاكټر فرزانه يوازي ناسته وه. د يو
كتاب پاني يې سره اړولې.
زه: "خوري! د دننه راتلو اجازه شته؟"
ډاكټر فرزانه: "راځه راځه خدای دي راوله."
ورغلم په مخامخ چوكۍ كښي ورته كښېنسم. زما او د دې تر
ميان پروت ټېبل چې سپين خادر پر هوار وو. يوه پنډه بښېنه پر
پروته وه. تر بښېنه لاندې يو خوښاهسته د دوايانو كاغذونه
پراته وو. برسېره و ډاكټر فرزاني ته نژدې د دې ډاكټرۍ
اسباب، درې څلور پنډه پنډه كتابونه پر پراته وو.
ډاكټر فرزانه: "له رڼا سره دي خدای بښه وكړي. زه خوبيا نه
درغلم. څنگه يې كوي د دنيا ژوند دی. هر سړی يې په غم نه
يو غم اخته كړي يو. رڼا خو زما د كالچ په وخت كښي تر ټولو بښه
ملگري وه."
زه: "خوري! زما د مور وصيحت؟"

ډاکټر فرزانه: "ستا نوم؟"

زه: "سلطان."

ډاکټر فرزانه: "وماته خويي وصيحت کړې نه؟ را کړې دی."

زه: "بيا هم."

ډاکټر فرزانه: "دا يې راته وويل - که چيري زما زوی سلطان درته راغلی - شايد له تادې څو سوالو ځوابونه وغواړي - پکار دی ته دده تر راتلو مخکې د دې سوالونو ځوابونه وليکي چي دی راشي ته يې په لاس ورکړي -"

ما پروخندل.

زه: "د سحرا کليوال په دې سوالونو او ځوابونو څه پوهېږي؟"

دې هم وخندل بيا يې د مورکي په خبرو داسي پيل وکړو "ما خپل هلکان درې سره په هغه ځنگل کښي داسي روزلي دي - په خدای که يې څوک په سکولونو او کالجونو کښي داسي وروزي - مثال ته اوس د کومو سوالونو ځوابونه غواړي؟"

زه: "گناه دې او خپل يار کړي - سزا يې ما تېره کړه او تېروم به يې - دويم دا دا يواځي له ما سره شوي دي که بل څوک هم شته؟ دريم دا داسي ولي کېږي؟ چي د خانه منصوبه بندي هر اسباب موجود دی - څلورم دا دا ټول د جنسي خواهشاتو له وجي کېږي که نوري وجي هم شته؟"

ډاکټر فرزانه: "زما په اند - له ډېرو بڼو سره زبردستي کېږي - دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي -"

نبځه د خانه منصوبه بندي په اسباب تېر باسي او نارينه يې استعمال نه کړي. دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي.

ځيني نبځي داسي وي چې له هر چا سره د پېسو په لالچ کښي داسي کوي. دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي. ځيني نبځي داسي سوچ لري لکه نيازۀ (سېلاب) اخيستی وځگ ته لاس اچوي. وايي په اخير کښي به په دې سړي پوري لاس ونيسي يعني هغسي نه شي وه. دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي.

نوري داسي بې شمېره وجي هم که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي يعني دا که پسي واخلو تمام نه لري.

زه پوهېږم چې ته دا ځوابونه هم غواړې چې دا ماشوم په يوڅه وخت کښي ضايعه کېږي. ولي بې ضايعه کوي نه؟ دا سوال که وشنو بېشمېره سوالونه را پيدا کېږي. داسي نور ډېر سوالونه او ځوابونه چې تمام نه لري. پر دې له ډېره وخت زه کار کوم. سوکه سوکه لگيا يم او په دې کښي هم سل په سله د نارينه لاس دی. "بيا بې وخنډل" پښتانه متل کوي (د نبځي عقل په پونده کښي دی) ته او خداي!! دا د نبځي له ذات، سادتب او مينتوب سره بې انصافي نه ده. راځم د بې انصافي په لور. پر يوه واده برسېره بل غواړي. که چيري چا خپله لور يا خور نه

ورکوله بیا یې تېښتوي - پر هغو دوو برسېره که دریمه څلورمه پیدا کېده هم دی یې کوي -

داسي هم کوي - یوه کوي بله پرېږدي - داسي یې لاله ښځې سره کړي دي - تربرو، عزیز او قریب پر بل شي ځیني مړ شي یا مړ کړي - کورته را منډه کړي - خپله ښځه وولي - وایي دا زما په ښځه تور وو - دې ته ولي زموږ د خلگو سوچ و فکر نه وراوړي چي د نورو خلگو څو فیصده ښځې پر اولاد مري - زموږ څو - په نورو خلگو کېښي څومره غلا او قتلونه کېږي - په موږه کېښي څومره ؟

دا دوه سوالونه که اوس زه او ته په مخه واخلو - په سوال کېښي سوال پیدا کوو - کتاب څه کتابونه به پرې ولېکو - له دې یوه سواله اوس گوره څو سوالونه در پیدا کوم - دا زموږ خلگ چي څه وایي - عمل یې هم داسي دی که نه ؟

مثال ملا، ملک، سید، خان - د دې خلگو چي کومه زمه واري ده - هغه یې پوره کړې یا یې پوره کوي؟ يعني دا ازاد خیاله برابري چي غواړي هغه - پرتا د دوی او ملا، ملک، سید، خان فرق شته که نه ؟

پر دېوال څوړند ساعت ته یې وکتل بیا یې وویل "ډېر ناوخته دی - اوس له کوره څوک راپسې راځي -"

ډاکټر فرزانه: "بخښنه غواړم - زما په خیال خبره رانه په بله لاره - خیر بېرته به خپلي خبري ته راشو - راځم دې درو رشتو ته -

زہ: "فرزانی خوری! بیا لہ موضوع واوبنتی۔"

زہ: "ہو خوری! ما اور بدلی خہ ما لیدلی ہم یی پېژنم۔"

1"

19

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library